

Kozwa Mangwele ya COVID-19:

Bilenge ya mibu 5-17

Sanza ya zomi na moko 2021

Pfizer-BioNTech eza mangwele moko mpamba endimami mpo na bilenge ya mibu 5-17

Ebongiseli ya Etats-Unis oyo elandelaka Bilei mpe Bankisi epesi ndingisa na urgence ete bapesa mangwele ya Pfizer-BioNTech na bana ya mibu 5-17 mpe bamonaki ete ezobatela mpenza bana mpe eza na likama te. Bana ya mibu 5-11 bakozwa dose ya nse ya mangwele koleka dose ya bilenge oyo balekisi mibu 12 mpe mikolo. Dose ya mangwele ezolanda mbula ya mwana, kasi te kilo na ye. Mangwele ya Pfizer-BioNTech esengaka bantonga mibale, oyo bapesaki na eleko ya bamposo misato kati ya liboso mpe ya mibale. Soki likoko ezali, ntonga ya mibale esengeli kopesama na esika oyo bapesaki ntonga ya liboso ya mangwele. Mpo na koyeba mwana na yo akoki kozwa mangwele ya Pfizer-BioNTech, kende na:
<https://www.maine.gov/covid19/vaccines> to benga 1-888-445-4111.

Ezosenga ndingisa ya moboti to ya mobateli mpo na bilenge ya mibu 5-17.

- Baboti to babateli bakoki kopesa ndingisa na lolenge mibale:
  1. Na telefone na temwe azoyoka na nzela ya telefone, ndenge babongisi yango na esika ya kopesa mangwele
  2. Na nkoma likolo ya papier to na electronique.
- Esika nyonso ya kopesa mangwele eza na formulaire ya kopesa ndingisa. Landa malako ya kotinda formulaire oyo bapesi yo na esika ya kopesa mangwele.
- Bato mosusu oyo bakokisi nanu te mibu 18 bakoki kopesa ndingisa bango moko mpo na kozwa mangwele. Mpo na koyeba makambo mingi, kende na:
<https://www.maine.gov/covid19/vaccines/public-faq>.
- Tozolendisa, kasi esengami te, ete moboti to mobateli azala wana ntango mwana azozwa mangwele. Mpo na bilenge oyo DHHs eza mobateli andimami na mibeko, elenge asengeli kozala na moto alandelaka likambo na yo to moboti, longola kaka na lopitalo ya mangwele oyo eza na eteyelo, esika tozolendisa, kasi tosengi te, ete moboti to moto alandelaka likambo azala.
- Soki likoki ezali, elenge asengeli komema formulaire ya koyeba ye na rendez-vous ya mangwele. Soki aza ata na mokanda moko te, baboti to babateli bakoki koyebisa na esika ya mangwele ete elenge wana akoki kozwa mangwele.

Bazopesa mangwele ya ofele. Boyangeli ya etuka akofuta mosolo mpo na mangwele ya mwana na yo. Bakosenga yo mosolo te mpe bakopesa yo facture te, kasi mopesi-mangwele akoki kosenga bansango na yo to ya mwana na yo ya assurance mpo batinda facture ndenge bapesi mwana mangwele. Mopesi-mangwele na yo asengeli mpe te kofutisa yo mosolo ndenge boeyi na biro na bango soki mwana akei kuna kaka mpo na kozwa mangwele.

Transpore ya ofele ezali. Bato ya Maine oyo baza te na transpore ya malamu bakoki komema bango na motuka ya ofele na rendez-vous ya mangwele, yango etali mpe bana ya mibu 5-17. Bosengeli liboso kozwa rendez-vous ya mangwele, mpe na nsima ekoki kokanga esika na motuka na kobengaka 1-855-608-5172 (Mwa Yambo kino Mwa Mposo, 7:00am kino 4pm) **soki moke bangonga 48 liboso ya** rendez-vous. Ekosenga mopesi ya transpore ayeba liboso soki moboti to mobateli akokende na rendez-vous wana. Mpo na kosalela transpore, bilenge ya mibu 5-15 **basengeli** kozala elongo na moboti to mobateli andimami na mibeko. Esengami **te** ete baboti to babateli bakende elongo na bilenge ya mibu 16 mpe 17 na motuka wana. Misala oyo ya transpore eza te mpo na kotambwisa bato na bisika ekeseni ya kozwa mangwele.

Mangwele nini endimami sikoyo mpo na bilenge ya mibu 5-17?

Sikoyo, kaka mangwele ya Pfizer-BioNTech mpamba endimami na urgence na FDA mpo na bilenge ya mibu 5-17. Mangwele ya Pfizer-BioNTech ezalaka na badose mibale ekeseni, dose ya nse mpo na bana ya mibu 5-11 mpe dose ya likolo mpo na bana balekisi mitu 12. Dose ya nse eza oyo basalelaki na ntango ya komeka mpo na bana ya mibu 5-11. Bakangi mangwele na langi ekeseni na likolo mpo bapesi-mangwele bayeba bokeseni kati na mangwele ya Pfizer mpo na bana ya mibu 5-11 mpe mangwele ya bana oyo baza na mibu 12 mpe koleka. *Mangwele ya Moderna mpe Johnson & Johnson (J&J)/Janssen endimami nanu te mpo na bana bakokisi nanu te mibu 18, kasi baoyekola yango mpo bandima yango na mikolo ezoya.*

Nani asengeli kozwa mangwele ya COVID-19?

Kozwa mangwele eza lolenge eleko malamu ya kombatela na COVID-19. Elendisami ete bana oyo basi babelaki COVID-19 basengeli mpe kozwa mangwele ya COVID-19. Yo moko te osengeli kozwa ekateli ya kozwa mangwele. Soki ozwi ekateli ya kozwa yango, osengeli koyebisa mopesi-mangwele na yo soki mwana na yo:

- Azalaka na allergie ya makasi
- Aza na fievre
- Aza na maladi ya kobima makila to azwaki bankisi mpi makila ebima te
- Makila na ye ebundisaka maladi esalaka malamu te to eza na bankisi oyo ebebisaka makila na ye oyo ebundisaka maladi
- Asi azwi mangwele mosusu ya COVID-19

Osengeli koyebisa mopesi-mangwele ya mwana na yo soki azalaki na allergie ya makasi na nsima ya dose ya liboso ya mangwele ya Pfizer-BioNTech to na eloko nyonso mosusu oyo eza na mangwele wana liboso awa dose ya mibale.

Nini eza na kati ya mangwele ya COVID-19?

Mangwele ya Pfizer-BioNTech eza na eloko ya messenger RNA (mRNA) mpe mafuta, mungwa mpe sukali mpo na kobatela eteni ya mangwele oyo esalaka mpe kosalisa yango na kosala malamu na nzoto. Eza te na virisi ya bomoi ya COVID-19, to na biloko mosusu ya ndenge wana. Moto akoki te kozwa COVID-19 na kozwaka mangwele.

Nini ekosalema ntango mwana na nga akosila kozwa mangwele?

Ekosenga mwana na yo azela miniti 15 kino na 30 liboso ya kolongwa na esika ya kozwa mangwele mpo mopesi-mangwele azala na likoki ya kosalisa mwana na yo soki aza na allergie to mitungisi mosusu. Ntango ozozela, okoki kotya maboko na v-safe mpo na kopesa rapore ya motungisi nyonso mwana akutani na yandi mpe kozwa bokundweli mpo na ntonga ya mibale: [vsafe.cdc.gov](https://www.cdc.gov/vsafe).

Mbala mingi bato baza na mitungisi banda na mokolo moko tino na mikolo misato nsima ya kozwa mangwele. Mitungisi ezomonana mingi eza kolemba, mpasi na misisa, mpasi na loboko na esika batyubaki ntonga, fievre, moto mpasi, mpasi na bajoint, kolenga, mposa ya kosanza to kosanza. Eza bilembo ezolakisa ete mangwele ezosala. Soki bilembo ya mwana na yo esili te na nsima ya mikolo misato kino minei, benga monganga to lopitalo na ye. Yo to mopesi-mangwele na yo, bokoki kopesa mitungisi ebimi nsima ya mangwele na Ebongiseli ya Koyebisa Mikatano Euti na Mangwele (VAERS): vaers.hhs.gov/reportevent.html

Benga 911 soki mwana na yo aza na allergie nsima kolongwa na lopitalo. Bilembo ya allergie ekoki kozala kopema na mpasi, kovimba na elongi mpe na mongongo, motema ezobeta noki, mwa mpasi na nzoto mobimba, kozungu-zungu, mpe kolemba.

Kobosana te kozwa rendez-vous mpo na ntonda ya mibale ya mwana na yo. Ekosenga bazonga nsima ya bamposo misato mpo bazwa ntonga ya mibale.

Soki mwana na yo azwi mangwele, akokoba kolata masque na ye, kozala ba pieds motoba (bametre mibale) mosika na bato mosusu, mpe koboya makutani mpo na kobatela bato oyo bazwi nanu mangwele te. Ekozwa mposo mibale nsima ya kozwa ntonga na bango ya mibale ya mangwele ya Pfizer-BioNTech nde bakokoma mpenza na libateli na COVID-19.

Eza malamu ete mwana na yo ozwa mangwele ya gripe mpe mangwele mosusu ya bana na mbala moko ntango akozwa mangwele ya COVID-19.

Kende na www.maine.gov/covid19/vaccines mpo na kozwa bansango mingi. Okoki mpe kobenga Nzela ya Lisungi ya Mangwele ya COVID-19 ya communauté na: 1-888-445-4111.